

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Liber pandectarum medicinae

Matthaeus <Silvaticus>

[Venedig], 10. Okt. 1480

Sequitur de I

[urn:nbn:de:bsz:31-316129](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-316129)

stringit subacidastruo. et eius flos cithinama dicitur
 et vehementissime stiptic^o est. vñ et dysentericos sa-
 nat. et vulnera recentia glutinat. idē facit et cortex
 ip^o. **Gali.** viij. sim. pbar. ca. de granato. ma-
 us. luj granatū oi stiptica participat
 qualitate: nō tñ dñante in oibns. quedā eim eoz
 sunt acida: quedā dulcia plus q̄ austra. Et iuna-
 mentū vniuscuiusq̄ eoz fm predominantē neces-
 se est fieri qualitatē. dictū est autē in quarto horū
 libroz de dulci sapore et austero: vñ ex illis est tibi
 syllogizare. sunt autē gurgata succo stipticiora et sic
 ciora. bis vō adhuc cortices qui vocantur sidia: sicut
 autē virtutis eoz sunt. Et idē in li. de cibus ca. de
 granato. dicit q̄ granatū alimentū quidē corpori
 exhibet oio modicū: quare nūq̄ ipis vt alimento
 vtamur. sed in pbar. **Anic.** li. 2. ca. de gra-
 maci parte solā. Granatū il-
 lud qd est dulce est fri. ad p̄mū: et hu. in ipo. Et
 acetosum est fri. et sic. in 2. acetosum rep̄mit cho-
 lerā. et p̄hibet cursum superfluitatū ad viscera: et
 pp̄ie vinū eius. et in oibns suis speciebus vsq̄ ad
 acetosum est absterio cū stipticitate. Grana gra-
 nati cū melle liniunt ad vlcera fraudulenta: et ei^o
 capita precipue ad vulnera adusta. et balanstie q̄
 dē vulnera cū caliditate sua cohercere faciunt. Et
 dulce quidē lenificat. muzū vō est magi iuuatū
 stomacho q̄ poma et citonia: sed eius granum est
 malū. et qd de partibus eius magis stipticū est ca-
 pita sunt. et grana eius stiptica sunt: siue sint grana
 dulcis aut nō dulcis. Grana gnati cū melle cōferunt
 dolori auris. Et sunt iuuamentū interia et narium.
 et cōferunt grana granati cōtrā et cōposita cum
 melle alcole linia. et si granata dulcia coquant cū
 vino: deinde terant sicut sunt: et fiat ex eis empla-
 strū auri cōuenit apostemati eius. et iuuamentum
 granati et rob acetosi pp̄ie cōuenit cholere. succ^o
 acetosi vngule. acetosum exasperat pectus: et dul-
 ce lenit ip̄: et cōfortat pectus. et qñ dant in potū ḡ
 na granatoz cū aqua pluuiali: valēt ad spurū san-
 guinis. et ip̄ totū cōfert tremori cordis. et abstergit
 os stomachi. Granatū muzū cōuenit inflāmatiōi
 stomachi. et dulce est cōueniens stomacho: ppter
 illud qd est in ipso de stipticitate subtili. et acetosū
 nocet stomacho. et cū hoc grana granati sunt ma-
 la stomacho. et eius sanich est cōueniens desiderio
 ip̄regnatiū. et silt rob ei^o pp̄e acetosi: et vt sugat fe-
 briens de eo post cibū ppter sitim: q̄ p̄hibet ele-
 nationē vaporū: est melius q̄ vt p̄mittat ip̄: et sub-
 leuetur materia ab inferioribus. acetosum est plu-
 rime puocans vinā q̄ dulce. et ambo sunt puoca-
 tina. et grana granati cū melle cōueniunt vulneri-
 bus ani. et qd acetosum est nocet stomacho et inte-
 stinis. et ei^o sanich cōuenit solutioni cholericę. et cō-
 fortat stomachū. et cortex radice granati cū vino
 extrahit vermes et ascarides: et assumitur cū sua di-
 spositione: aut sumit eius decoctio. granatū mu-
 zū cōuenit fe. acntis et inflāmatiōi stomachi: sed
 dulce multotiens nocet acntas habentibus fe. Et
 idē de viribus cordis ait: q̄ cōfortat sp̄s epatis:

et potissime granatū dulce. R. abi moyses allegant
 do Gal. granatū pp̄ietatē bz miraculosam: quia
 nō facit cibū corūpi in stomacho. et acetosū cog-
 natū cū cibo nō facit cibū in stomacho corūmpi.
 Radices granati acetosi valēt cōtra vermes vel
 lumbricos qui vocantur cinguluz: vel folia in hunc
 modū administrate: Recipe radicū minutaz gra-
 nati acetosi: et radicū repestē ana. M. i. magnū: pi-
 stent extractis prius tñ fustibus extitib^o in pdictis
 radicib^o: et buliat: postea cū media q̄ta vini greci
 vel alteri vini optimi albi vsq̄ ad cōsuptōez me-
 dietatis vini: et in fine ponat. 3. 5. pipis nigri tri-
 ti: et colet p̄ p̄nū: et pp̄met acū ca. patētū i medie-
 tate nocti: et p̄ ei^o assūptiōne nō dormiat. Dosis ei^o
 sūt cyathi tres: sed die p̄cedēti comedat semel: et i
 ipso die comedat hora q̄ cōsueuerit comedē pur-
 gati. Signa habentis in ventre pdictos vermes sūt
 illa: qñ cū egestione emittuntur semina filia semini-
 bus cucurbitę: et infirmus patitur dolorem ven-
 tris: et potissime ieiuno stomacho: et est macilentus
 et mali coloris. Bulca sim Eben Eben Azarin li.
 qui dī seruitio: granata dulcia et acria exp̄ssa cū
 carne sua interiorū purgant cholera: et cōfortant
 stomachū sua stipticitate. Et dosis aque eoz est li-
 bra media cū. 3. x. zucari boni. Et Sera. auct. Abē
 mesuay: qñ acetosum sumit cōfert fluxū stoma-
 chali qui accidit et cholera: et syncopi que accidit
 ob eadē. et puocat vinā. et cū subtilitate sine aceto-
 statis cōfert vngule oculi qñ sit collyriū cū eo. Et
 de pp̄ietate granati est q̄ aqua eius cōfert inflā-
 matiōi que est in epate ppter nimīū potū vini et
 maxime amari. et acetosū ex eo et rob granati quā-
 do sumit cū lactucis cōfert cholere et p̄legmati.
 et incoziat stomachū. et stringit v̄trē. et puocat ap-
 petitū cibi. et cōfert pregnantibus. et sanich grana-
 tozum rep̄mit impetū cholere. et incoziat stoma-
 chū. et puocat appetitū sua acetositatē. succus autē
 granatoz simplex est bon^o stomachoz inflāmati-
 oni: et febribus: et vomitui: et fluxū ventris: et epati-
 ca. et pregnantib^o. Et qñ exprimit dulce et acetosū
 ex eo cū carnositate interiorū laxat cholera. et for-
 tificat stomachū sua ponticitate. Et dosis eius est
 libra media cum. 3. x. zucari.

Dusiamus. i. symphoniata vel insquamus.
 Dusquamus idem quod supra.

Sequitur de J

Jariton i. cymbalaria.
 Jaaton idem qd supra.
 Jaaples i. cerefolium.
 Jabroch i. mandragora.
 Mesue in antidotario suo olez

de pomis.
 Jabroch et interpretat de pomis mandragore.
 Jabrob idem qd supra.
 Jabroc idem qd supra.
 Jabroa idem quod supra.
 Jalin i. vitrum.

Jalio
Jalio
Jamarion
Jamaron

J. hypericon.
i. bdellium.
i. porulaca agrestis
idem quod supra.

Cap. 369.

I Amfaram ara. grece: & lati-
ne crocus.

Sera libro aggreg. capitulo iam-
faram. auct. Dias, ille qui
fortior est in medicina: est novus pithci coloris:
cuius crinis vergit ad albedinē: longus non fragi-
lis plenus: qui quando fricatur tingit manū cito
acuti odoris. Et Gal. viij. sim. phar. capitulo dō cro-
co fin translationem ara. substantia eius est terrea
fri. sed qd vincit super eam est complexio ca. & in
sapore eius est stipticitas pauca. Et virtus eius est
que calefacit in secundo gradu: & siccit in primo:
vide maturat & digerit aliquali maturatiōe. & qd
adiuvat ad hoc est stipticitas parua que reperit i
eo. Et est ex medicinis congluctinativis & digesti-
uis. & nos diximus qd medicinis congluctinativis et
digestivis sunt ille in quibus est caliditas non for-
tis cum pau

Dias capitulo dō croco. Cro-
cus vilis est medicine
vtilis: sed melior est crocus coricius: qd fuerit recē-
s & odoris boni: & colore vilis: & modice subalbidus
& oblongus nō fragilis sed plenus: cuius tactu in-
ficatur manus: & qui nō habet odorem acutum. qd
ista non habuerit signa: vetus est aut infusus. Se-
cundus est qui ex mōte olympo: & lycia: & ex cōro-
rino qui ex locis sicilie defertur. sed hi omnes pre-
ter coriciū lare virtutis sunt: quibus succo abundet
quem maxime inficere necesse est. inuenitur autē
in italia qui etiā facit ad leuia medicamenta. Cro-
ricius autem adulteratur admixto croco: magne-
te: vel spuma argenti: vel molispdena cum pondē.

Auc. libro secundo capitulo de croco. Cro-
cus melior est recens boni odoris sub-
tilis odoris: super cuius pilos est parus albedinis
non plurimū. Crocus sanus non velociter tingē-
nō inuiscatur neq; frangitur. ca. est i secundo: sic.
in primo: est stipticus: resolutivus: digestivus: p-
pter illud qd in eo est de stipticitate & gluctinativus
& eius caliditas est fortior stipticitate ipsius. & eius
oleum est ca-

Dosse. Sera auctori-
tas. Rasis
fuit mulier quedam que laboravit aliquibus die-
bus in partu: & dedi sibi in potu. 3. ij. croci: & pepit
statim. & expertus fuit hoc semper: & temper fuit ita
postea & crocus inebriat inebriatione forti. & quā-
do ponitur in vino letificat adeo donec faciat in-
saniam excellenti leticia. & digerit cibum. & confor-
tat stomachum sua ponticitate. & fortificat epar. &
non laudatur cerebro. auert appetitum cibi. & p-
uocat vinam. &

Dias virtus croci est di-
gestibilis: & mala-
gmatica: & stiptica: & diuretica. & cum dulcore bibi-
tus digestionem prestat. rheuma oculoꝝ iunctet
superuncius compescit. mixtus lacti mulieris poti-

onibus etiaꝝ intraneoz facit. cataplasmatibus ne-
cesse miscetur. matrici & ano vilis est. ventres sti-
mulat. tumores sedat. dolorē aurium mitigat. Alii
dicunt ei bibitas. 3. ij. venenosas esse. & vt facilius
teratur debet in sole poni: & cum siccauerit remo-
ueatur & ponitur in umbra: & si sol pro tempore nō
est in testa cum calefac. Radix eius cum passo po-
tui sumpta vinam mouet. Est enim virtutis mi-
ctualis atq; minus redarguentis: quapropter la-
chrymis fluentibus ab oculis vel auribus: & simi-
libus fluozibus cum lacte conuenit. miscetur etiam
collyrijs & auricularibus medicaminibus: vel in
ore constantis similibus causis. est etiaꝝ prohibeo
violentie vexationem: quam greci crapulam vo-
cant. gustu linguam submoidet. & saluaz dū mul-
tumq; inficit. Calefacit autē nimis: & desiccāt me-
diocriter. Et ideo ad digerendum aliquoz habet
sensum & modice stipticum: mitigans omnem do-
lorem collyrijs vel antidotis mixtum. Nec eadez
dicit Serapion de mēte Dia. licet per alia verba
Et idem Serapi. sit medicina que dicitur croco-
magna: que fit cum oleo facto ex croco: quando
teruntur species aromaticę: & sunt inde trocisci. &
melius ex eo est habens odorem bonuz. & est in ea
de mirra temperate. & est graue subnigrum ha-
bens in se non lignum. & quādo dissoluitur est co-
lor eius similis coloris croci multum. & est leue. et
est in eo amaritudo. & tingit dentes & linguam for-
ti tinctura. Et illud quod fertur de syria est sicut
dixi. Et virtus eius est: quia ipsuz abstergit obscu-
ritatem visus. & prouocet vinam. & calefacit & ma-
turat. & ipsuz assimilatur croco assimilatione pan-
ca: quia in eo est de virtute eius. Et idem auctori-
tate Dumayn in de tyriaca. aqua croci prouocat
vinam. calefacit & maturat. & crocus facit acce-
lerationem partus. & corroborat multum animam.
& de proprietate eius est qd diminuit appetitum ci-
bi. & replet cerebrum. & obtenebrat visum & sensus
& aufert acetositatem que est propter appetituz in-
stomacho illam precipue que facit appetitum. Et
idem auctoritate Constantini: proprietate croci est
q; letificat adeo qd occidit nimietas eius & quanti-
tas ipsius ad hoc sufficiens est. 3. ij.

Auc. potus ipsius colorem efficit bonum.
Resoluit apostemata. & liniatur ex eo
berispilla. facit sodam. & ipse nocet capiti. & bibi-
tur cum rob ad ebrietatem. & est faciens somnum
& obtenebrat sensus. & confert apostemati calido
in aure. Abstergit visum. & prohibet fluxuz ad ip-
sum. & valet ad pannum. & fit ex eo alcohol ad va-
rietatem acquisitam in egritudinibus. Confortat
cor. est letificatiuus. odorat ipsum pleureticus et
freneticus vt dormiat. & proprie eius oleum. & fa-
cit anbelium facilem. & confortat instrumenta an-
belius. ipse quoq; facit nauseam. & deicit appe-
titum propterea qd oppositus est acetositati que
est in stomacho: sed ipse confortat stomachum p-
pter illud quod in ipso est de caliditate et prepa-
ratione et stipticitate. Et dixerunt quidam qd

crocus est bonus spleni. excitat coitum. et pro-
 cat vinam. et confert duriciei matricis: et eius co-
 nstrictioni: et vlceribus fraudulentis: in ipsa tamē
 administrat cū fauo: aut cū medulla cū duplo ipsi
 us de allio. quidā dixerunt q̄ ipsum in potu dede-
 derunt ad plixū partū: et factus est partus statim
 et dī q̄ aurei. iij. de ipso interficiunt letificando. lo-
 co eius ponit de costo equale pondus ipsius: et d̄
 spica quartū ponderis eius: et pondus ipsi de coz
 ticibus cassie lignee. Et idē quarta fen. cañ. p. c. 2.
 ait q̄ ducit medicinas ad coz. Et idē de virib' coz
 dis ait q̄ cōfortat coz. Rabi moyses ca. de croco
 ait q̄ auget appetitū coitus. Isaac in viatico ca. d̄
 emigranea ait q̄ fit emplastrū ex croco gūmi ara-
 bico enforbio et mirrba equaliter distempatis cū
 albumine oui cōtra emigranea. Pan. ca. de poda-
 gra. Recipe crocū cū vitello ouoz et oleū rosarū
 et aquā rosarū: et misceat: et cū pēna vngat loc' po-
 dagre ex eo actu frigido.

Jameti ē herba q̄ vocat pūcca: l' herba tremula.	
Jameni idē qd supra.	Jamen idē qd sup.
Jamfemin. i. sambacus.	Janiar. i. costus.
Janairin idē qd supra.	Jancipac. i. emula.
Janerd suffrig	.i. ad impingundū.
Janardi	idē qd supra.
Janecidon	.i. cymbalaris.
Janeto. i. fassada.	Jamus. i. bubalus.
Jamon. i. opoponax.	Jantin. i. taphia.
Jantiflas. i. flos vne vitis agrestis.	
Jantir	.i. opoponax.
Jantifilon	.i. filius ante patres.
Janum. i. taphia.	Jamumi idē qd sup.
Jantum	idē quod supra.

I Aquintus ^{Cap. 370.} est nomen equi
 uocat ad lapidē
 et flozē et ad herbā que sic noīatur: et ē
 herba fm Dial. habens flozē purpureū et radicez
 similem bulbo: et vocat alio noīe herba puerilis.
 traxit aut nomen a puero quodā nobili qui in sa-
 licibus inter purpureos flozes repertus est inter
 sectus: deditq; nomen herbe pueri funeris casu.

Gal. vij. sim. pbar. ca. Jaquintus fm transla-
 tionē grecā. Jaquinti radix bulbo vni
 formis existens: gradus est primi quidē in siccan-
 do aut: secundi in infrigidando iam cōplete: aut
 tertio incipiente. impubēl itaq; credita est custodi-
 re infantes in vino cataplasmata. fructus vō eius
 remisse abstergit: et stipticat. et p̄pterea dat diure-
 ticis cū vino: siccans quidē in tertio gradu: calidi-
 tatis vō et frigiditatis in medio consistens.

Jarrand	.i. fassafa.
Jarfamos	.i. xilobalsamū.
Jartamon. i. poliū.	Jarxalion. i. bdellid.
Jarin. i. erngo campane vel viride eris.	
Jaried. i. semen fassafe: et est fassafa.	
Jarins	.i. flos rorismarini.
Jarus pes vituli herba aarō idē: p. q. l. l. Aron.	
Jarfluminis. i. planta filis nemusaroz: et est submer- sa cū aqua: ex aqua paz; apparet: est stiptica frigi-	

da: cōueniens est vlceribus fraudulentis et puri-
 tui. Paulus in pprio capitulo.

Jasas. i. hō stans oculis aptis nō mouens eos.	
Jasas idē qd supra.	Jasis. i. sanitas.
Jasir	.i. semen iunci.
Jasiri idē qd supra	Jasimin'. i. iesimini
Jatemon	.i. camomilla.
Jatrena	.i. medicina.
Jatrema	idem quod supra.
Jatis	.i. dragantum.
Jatifi	.i. medicina v' fāitas
Jatricos	.i. medicinalis.
Jatria	.i. medela.
Jcardiū. i. inferior ps vel pediculū cuiuslibet rei.	
Jcardum	idem qd supra.
Jdam	.i. pulmentum.
Jdaros	.i. aquaticus.
Jdarios	idem quod supra.
Jhausis	.i. opoponax.
Jhausir	idem qd supra.
Jkalkadis	.i. calcantum.
Jlaseos. i. bardana: que et lappa maior: dī. h. vō cabulū ponit in antidatario virili in mitridato.	
Jlaron	.i. emula.
Jmar	.i. cerefolium.
Jnantū. i. flos lambusce: et est flos vitis agrestis.	
Jnditis	idem qd supra.
Jandanicū ferrū. i. indū ab india dictum.	
Jndrargiros	.i. argentū viuū.

I Asaricon ^{Cap. 371.} ara. gre. hyperi-
 cū vel biuni vel
 atrici: latine hypericon v' scopa r̄gia.

Sera libro aggre. capitulo in faricon. sunt q
 dam qui nominant kamepiteos pro-
 pter similitudinem quam habet fecuz in odore re
 sine pini. nam piteos idest pinus: et arbutū est qd
 idoneum est ad accendendum ignem sicut ligna.
 et habet folia similia rute. et longitudo eius est cir-
 citer palmum. et color eius est vergens ad rubedi-
 nem. et habet flozem subtilem album similem flo-
 ri cheiri albo: et semen eius in cortice longuz et ro-
 tundum. et magnitudo seminis est in quantitate se-
 minis ordei cum odore resine pini. nascitur loci
 asperis et domesticis. et vsus ei' est q̄ administra-
 tur sicut est: ita q̄ non sumus contentū seie solo.

Gal. viij. sim. pbar. capitulo hypericum secu-
 dum translationem arabi. hypericū ca-
 lesfacit et siccit subtilium partium existens.

Dial. capitulo hypericam. est herba colo-
 re subrusa: folia filia rute hūs: et flo-
 rem tenuem flozi viole similem: et semen nigrum
 in forma ordei: odoris resine. vires habet acriter
 stringentes et mictuales. Paulus capitulo de hy-
 pericon. calidū est et sicū in tertio gradu.

Dosse. Gal. menstrua et vrinat pro-
 uocat. oportet autem
 totum ad hoc assumere: et non solum semen: sed
 et fructū: h̄ cū folijs applicatū viride fit ad cicatri-
 cē ducē pōt oia vlcera q̄ aduſiōe scā ignis. sicuz

vo si apposueris sanabis z lassa z putrida vlcera.
 Quidā vo z sciaticis bibē id dant pulverizatus et
 siccatus. z qñ fit nascale cū eo puocat menstrua. et
 qñ bibit puocat vrinā. z si bibit ex semine eius cū
 vino curat quartanā. z qñ bibit eodē mō. lx. dieb⁹
 cōtinuis curat sciaticā. z qñ fit emplastrū cū solijs
 eius z semine curat. **Dial.** bypericū vrinam
 cōbustionē ignis. potatū puocat et
 ventrē stringit. Itē folia z succus eius medet oy-
 fenterie: z sanguinis effusioni. ramicē etiam curat
 herba fomento imposita z cōbusta sanat. hec cau-
 da caballia dī ab aliqb⁹: z desiccata est forziter
 sine mordicatōe. ad plagas aut magnas cataplas-
 matib⁹ imposita vtilis est. z glutinat nervos inci-
 sos. facit z ad eos qui sanguinē vomūt. z ad fluxū
 sanguinis multex: z ad dysentericos: z diariam: z
 ad oē rheuma ventris fortissimū adiutorius est: si
 ipa herba cū aqua aut cū vino bibat. succus autē
 eius ad fluxū sanguinis de naribus: z fluxū vētris
 cū vino austero potui dat: febrientib⁹ cū aq. Pau-
 lus: vrinā puocat. epar z renes mundificat. femo-
 rū dolores curat. vulnera desiccant. venenū supat.
 cataplasmaibus celeriter vulnera sanat.
Imair .i. sicomorus.
Inractus .i. mire mitigatiuz.
Inzana herba .i. insquimus.
Intrago .i. paritaria.
Ipar .i. viscum.
Iranotius .i. dormire facientibus cantilena.
Isaceis .i. siler.
Isatis .i. aluta alupison vel pison q̄ tinctoroz vsū
 tur: folia silia plantagini: z est herba qua tingitur
 blaunetum: z vocatur blaunum.
Iscas .i. ficus sicce.
Iscades idē qd supra. **Iscabas idē qd sup.**
Iscara .i. matrix mulieris. **Iscas** .i. viscum.
Iscada .i. poliū minus. **Iscamib⁹** .i. vestib⁹.
Iscalon .i. matris filia.
Iscaldon .i. vmbilic⁹ veneris.
Iscan .i. nux.
Iscane .i. nux muscā.
Iscan caligenc .i. nux anellana.
Iscan metbel .i. nux metbel.
Iscan alkey .i. nux vomica.
Iscan mal. i. prassus. **Iscan** .i. panicum.
Iscanuers idem quod supra.
Iscan vel isenir .i. opoponax.
Iscaron .i. barba iouis.
Iscacion idē qd supra. **Iscasoli** .i. litium.
Iscasion .i. melon indus.
Isceri .i. flos mali granati siluestris.
Iscerion idem quod supra.
Isceran .i. crista galli.
Isceran idem quod supra.
Iscerame .i. artemisie radix.
Iscera .i. sacra inde bicra pigra. **Iscera amara.**
Iscerax .i. austur vel ancipit.
Iscerad .i. locusta.
Isceramia .i. radix artemisie.
Iserobotana .i. sacra: z est herba que vocat centrū

galli: vel berbē: z scribit p. g. p. q. l. l. gerobotanū
Iserir .i. eruca. **Isergir** idē qd supra
Iserisefum .i. vna lupina.
Iserodbe .i. panis valde moll.
Iserobulbum .i. bulbos agrestis.
Iserobalni .i. iudica **Iserar** .i. vna vulpis.
Isercar .i. cū hō stat oculis aptis z nō mouet eos.
Iserain .i. cretamus marin⁹.
Iserainon idem quod supra.
Iserablon .i. prassum.
Iserarac ē nomē generale oīuz. vij. spēz tūimalli.
Iserena est spēs lacticinij famosi z mortiferi.
Iserena ē nomē generale omnīū speciez tūimalli.
 quas **Dial.** describit q̄uis Jo. Sera. vij. ca. de la-
 xauis simplicib⁹ dicat q̄ est species mezereon.
Iserac .i. baucia vel daucus agrestis.
Iserari idem quod supra.
Iserberne .i. mandragora.

I Eblech ara. gre. cussus: latine
Jo. mes. volubilis.
 ca. de volubili. volu-
 bilis plures sunt spe-
 cies. vna est que dī funis arbor: cuius flos est al-
 bus: z est sicut mba: z hz lac: z vocat volubilis ma-
 gna. z est alia cuius rami repunt super terrā z sit
 per ramos plantaz: que folia z flores hz minoz
 z dī volubilis parua. Et est alia species eius hūs
 folia subalbida z lanuginosa: z hz lac. z est species
 alia aspa habens folia sicut sunt folia citrulli: cui⁹
 flos est sicut ampulle adherentes: z vocatur lupu-
 lus. z est quarta species eius: cuius radix est si-
 cut fescirein z magis grossa: imo est grossumdo
 eius in modum cucurbite maioris. z eius stipites
 eleuantur super radicē suā circiter cubitos duos.
 z folia eius sunt stricta parua in modū sagitte ala-
 te: que ex leui causa fluunt: z habet lac: z vocat do-
 minus lacticiniorum. Et ex ea fit scamonea: qd in-
 uenies si. l. l. scamonea. Melior duaz speciez pi-
 marum est magna habens folia in modum sagit-
 te alate. melior est que oritur in locis tēperatis: re-
 motis ab excessu. Inquit **Dial.** magna est equalis
 declinat tamen ad caliditatem. z est sic. in secūdo.
 z est resolutina: maturatina: aperiūna: obsterfina
 z solutina. lanuginosa vo ca. est in excessu vlcerati-
 ua z incisiua. Sagittalis vo cal. est z sic. in secūdo
 gradu. Et dixit Gal. in principio terū. lac vo eius
 in fine terū: z est acris vlceratina. z eius acrimo-
 nia non est in vehementia lacticinij maioris. z ē in
 qualibet eius parte plante acuitas: z serofitas: sed
 plus i lacte ipsius. z est in ea absterfio z resolutio
 z ista est scamonea. lupulus vo est equalis ad fri-
 giditatem declinans. z dicit q̄ est in principio pi-
 mi: z est verius. est aut sedatiuus doloꝝ calidoꝝ
 extinctiuus inflammationuz: z lenitiuus. Rectifi-
 catio magna aperit onficia venarum: propter qd
 miscendum est ei aliquid ex draganto z mastice:
 z rectius qd vigozat operationē eius est aqua ca-
 sci cū spica z mastice. Ex sagittali aut non ppinat
 ad soluenduz nisi coagulum eius: z est scamonea

lamaginosa vero. p̄sus vitanda est: solutione enīz
educit sanguinē. **Posse.** Lanuginosa edu
cit excoziando. In
pulus v̄o aspera educit de cholera citrina rem ali
quā z mundificat sanguinē ab ea: z clarificat ipm
z sedat inflammationē eius. z affert ei iunamentum
magnū. infusio ipsius in aqua casei: z syrupus ei
remouet ictericiā z aquā: paz v̄tunt administrā
tione eius medici t̄pis nostri cuz sit medicina bo
na. Et ipsa quidē z succus eius cū sanich ordei se
dat dolorē capitis ca. z conuenit calefactōi stoma
chi z epatis. z syrupus eius conuenit febrib' cho
lericis z sanguineis. Magna v̄o solutione educit
cholera adustam cū facilitate. z aperit opilationē
epatis z meferricaz. z conuenit ictericie cū succo
ap̄ij z endiuię: aut cū aqua casei. z cōuenit aposte
mati epatis cal. extrinsecō: z pp̄ie cū sanich z o
leo rosato z aceto. z sedat sodam antiquā: z pp̄ie
cū oleo rosaz aut camomille. et succus ei' est ex
eis que sanant vlcera in aure. z ē ex medicinis pe
ctozis z pulmonis mundificans ea a superfluitati
bus. et conuenit asmati valde. et conuenit se. longi
t̄pis: et pp̄ie se. opilationū: et eis quaz materia ē
cholera citrina. ex radice v̄o sagittalis fit empla
strū et oleo rosaz aut camomille: z sedat sodā fri
gidam antiquaz. z curat emigraneā. Dosis potio
magne in decoctione est circiter. z. iiii. Lupuli v̄o
infusionis in aqua casei potio est libra. i.
Zelanebin .i. mel rosatum.
Zelaniabin idē qd supra.
Zeharum .i. balautia.
Zenari idem quod supra.
Zebnari idem quod supra.
Zebmenari idem quod supra.

Cap. 373.

Ielesem. v̄l iesse ara. gre. z la
tine balsamus. Sci
endū q̄ balsamus dicitur arbor balsa
mi. Balsamū v̄o d̄r oleum vel gūmi qd meli' est
dicere: nā non est cleum vere: qd pbatur multis
exemplis. primo eo q̄ videmus adherē labijs vul
nerum: z facile de panno eo infecto lauatur. simi
liter Dias. dicit q̄ in aqua iniectū petit fūdū post
modum dissoluitur: z totam aquā albā facit: z p
pterea vocat ipsum lachrymū. z grece d̄r opobal
samū: nam est lachrymus velut lac. z similiter opi
fico vocatur lac ficulnee ab ipso Dias. z opiu qd
est lac similiter dicit ab opes. hec omnia oleo nō
conueniūt. vnde lignū eius vocatur xilobalsamū:
z grece d̄r iarsamos aut belessem. z fructus voca
tur carpobalsamū: quia carissimū ē: vel a carpos
qd est fructus. Multis modis s̄p̄bificatur. qdaz
vendunt terbeninam pro opobalsamo. quidā ad
miscunt paz balsami terbenine: z ita habet odo
rem balsami z similitudinē. Alij accipiunt succuz
lemoncelli: vel folioz citri: z admiscunt terbeni
ne: z addito croco orientali. Alij admiscunt oleū
nardinū terbenine. quidam dicunt q̄ sic cogno
scat: qz si ponat in stili ferrei puncto accēditur et
ardet: z s̄l̄r eti' **Dias.** dicit q̄ coagulat lac
am terbenina. z ipz descendit ad fū

dū. Alij dicunt q̄ pannus subtilissimus opobalsa
mo madefactus z ablutus si in nulla parte rema
net infectus paz est opobalsamū. s̄z fm vitatē est
sic eligendū paz opobalsamū: qz est citrinū z ml
tū claz. d̄s̄c̄r̄n̄t̄ aut s̄p̄b̄s̄t̄c̄t̄ū sic: si cū stilo po
natur suauiter i superiori parte aque ibi remanet
si in fundo similiter. z est etiam alia p̄batio posi
ta aque in aliquo vase in illa aqua ponat opobal
samū: postea moueatur cū aliquo ligno si sit so
p̄b̄s̄t̄c̄t̄ū vel terbeninatū turbatur: si sit paz non
turbatur. Alia p̄batio: abluē manus mas poptie:
postea pone aquā mundissimaz in vase argenteo
vel alio vase: postea pone opobalsamū in panno
mundissimo z subtili: ponderato t̄n̄ paz balsamo
postea abluē in vase illo: qd est paz ad vnā partē
congregabitur velut argentū v̄m̄m: z si aliquid
gūmi ibi nō fuerit p̄n̄s̄l̄ nō inficit: sed est eius p̄s̄
deris cuius p̄n̄s̄s̄ fuit. Alia p̄batio: ponderet paz
opobalsamū ponderabit in triplo vel duplo pon
dere plus q̄ terbenina: z cōstat esse s̄p̄b̄s̄t̄c̄t̄ū.
dicunt etiam aliqui q̄ si ponat in vola manus pe
netrat volam: qd falsum est: sed si ponatur pariz
in palato cerebrū ita calefacit q̄ videt succedi. v̄
tutē h̄z dissolutinam: conseruatiuam: z attractiua.
Sera. li. aggre. ca. i. celssem. Zelesem. i. bal
samus. magnitudo arboris eius ē si
cut magnitudo arboris grani viridit: z sicut arbo
ris cates. z h̄z folia s̄t̄ia folijs rute: nisi quia s̄t̄ al
bioraz est in regione indee versus occidentem. z
d̄m̄er̄s̄ificatur in longitudine z breuitate z gracil
itate z grossitudine. z est quidē subtile simile ca
pillis qd inuenitur in arboze balsami: z noiat bal
sciton: z ita noiat: qz est viride. lignū v̄o eius dicit
tur xilobalsamū: z semen carpobalsamū: z gūmi
eius vel oleū lac: vel succus eius opobalsamū. col
ligitur aut opobalsamū in diebus canicularibus.
Nam vulnerant rami: z stipites hui' arboris in
pluribus locis cū instrumēto ferreo: qd egredit
ab eis est paz. sūma v̄o eius qd colligitur ex eo om
ni anno est. xl. vsqz ad l. romuloz: z venditur in lo
co vbi nascitur pro duplo pondere eius ex auro.
Mel' aut ex eo est nonū fortis odoris: nihil h̄s̄
acetosi. calefacit z de **Dias.** ca. de balsamo
ficat in 3. gradu. Balsamus ar
bor est silis litij. Et in eodē statu aut piracaton: fo
lia h̄z s̄t̄ia rute: s̄z paulo albiora: z sp̄ viridia cry
stentia: flores nō caducos h̄s̄. nascat solū in idia
curtib' vel locis humidis. est eiz arbor tenera z a
spa oblonga: stipitē h̄s̄ simile viū. arbor d̄r balsa
mus: lignū xilobalsamū: semē carpobalsamū: lac
v̄o: l succus balsamū. hic v̄o fruct' optimus ē q̄
est recens atqz vebemens odore sincer': seren' de
uis: mordēs: atqz mediocriter linguā redarguēs.
Adulterat aut cypriano oleo: aut lētiscino: aut bal
samino: siue myrtino: vel melle mixto: qd leuiter
probatur: quia aqua in qua d̄r missum fuerit ole
um supernatans balsamū fundū petens est balsa
mū purum: v̄s̄sem non maculat superal per sum:
cui' tanta vis ē d̄r: vt si sol incāduerit i manu te
neri n̄ possit. p̄t̄ca arbor nimis ē ca. z sic extenuās

succus aut subtilior est virtute et calidus. semen si-
milis est virtutis. opobalsamum quod appellatur
lachrymum est arboris: que est similis malo grana-
to vel litio ramosa ramis tenuibus et exalbidis: in
dia tantum crescit. Aliqui tamen dicunt et in iudea
nasci. fructus huius qui obrotundus contra mediam qui ven-
trosum ad capita utraque deductus: raticundus valde
grane et plenum: et si frangitur simile melli est: et
si masticatur simile est pipere mordens: et suavit
redolens: quod carpobalsamum dicitur. huius autem arboris la-
chrymum colligitur diebus canicularibus: hinc alios
verno tempore autumno. Inciditur autem truncus huius ar-
boris per loca et ramuli ipsius: et sic supponuntur
vasa que lachrymum succum recipiant: cuius est opti-
mum recens succus et exalbidus: et odore acutus: et non
acidus: leuiter lingua submordens. sequens est co-
lore subrossum: et qui glutinosus. tertium est tenuius
partium valde: et plucidum. omne autem balsamum quod ve-
tustate recipit: fit rubeum et resinatum et siccat. Quod au-
tem optimum est succus est. quodque in aqua munda stillatum non
potius diffunditur: sed magis desiderat: et postmodum
totam aquam albidam facit: et lacti admixtum illud in ca-
seum stringit ut coagulum. quod enim succus non est in sa-
mo aque diffunditur: et supernat: et ut oleum qui stil-
lam ostendit. Nam vires huius aliquatenus acriores: qui
viscide et calefacere et relaxare efficaciter possunt.
siccat etiam in secundo gradu. Est autem leptomeris
hoc est extenuatiora parte habens. Est autem eligenti-
um non vetus: sed odore fortius non subacidus: sed gu-
stu suauis et mordax et stipticus: sed diuersimode a-
dulteratur. probatio eius talis est: panem lineo instil-
latur: qui pannus postquam lanatur facile erit et nul-
lam facit maculam: nam si adulteratum fuerit hec proba-
tio minime inueniri potest. Item mundum lac capinum
coagulat: et si multo tempore seruatum fuerit extermina-
bitur hinc di- **Bal.** vi. sim. phar. cap. de balsa-
ma aliquorum. Balsamus parua pla-
ta est minor duobus cubitis: oritur tamen prope egyptum
in terra alia: ab egyptiis quod nunc vocata hyliphi:
que ab antiquis vocatur hylimpolis. Item sic se
habebat egypti condicio: tempore autumali delabatur
ferro inferiores partes huius plante et emanabat pro-
prie liquor quem penitus est videre simile oleo: quod
et balsanelmum nuncupatur. quod autem ex liquore colligeba-
tur reconditum in vasis residebat. et qui quidem sup-
natabat erat albus et subtilis partium: necnon et vni-
lissimum: et auro preciosius. medium vero subcitrinum: et
per omnia diminutum a supernatante. quidam autem expe-
riuntur hoc in eo quod propter ipsum candet ferrum
unctum: et in igne positum. huius autem caphozeleo. i. oleo dicitur
caphora et alijs inest. alij vero in hoc quod supernatant:
sed non subfident: sed hoc etiam inest alijs oleaginis
substantijs. In quo autem utrumque occurrit. s. ut ferrum
candescat per ipsum: et aqua resideat est ipermi-
xum. Ad huc quoque sciendum est quod recens supernatant
aque: et tunc sumis ipsius experientia per pannum
infusum et suspensum: descendit enim totum neque
quod tingens ipsum: sed solum odore illis referens.
Quodque adulteratum non est vtile multis passionibus est
balsamus desiccatur et calefacit hinc tertij gradus ab

stantia. Est autem subtilis partium tanquam aromatizans
et ipsius vere liquor magis subtilis partium virtutem
est quam semen ipsum. folium autem non tantum est calidum
in quantum opinantur aliqui ex partium subtilitate de-
cepti. fructus autem eius similis est quidem hinc genus
virtutis: deficit autem multum in partium subtilitate. Pli-
nius capitulo de balsamo. Balsami arbor in iudea
inter terminos. xx. iugerum erat: postea antequam
cum eadem regione romani positi sunt: et latissimis
collibus propagata est stirps eius similis viti fo-
lia similia rute: sed albidiora: semperque virentia: li-
gnum eius xilobalsamum dicitur: fructus siue semine car-
pobalsamum: lac siue succus opobalsamum vocatur: et
eo quod lignum eius ferreis ungulis percussum per
cauernas guttatum distillat. huius gutta adultera-
tur admixto cyprino oleo vel melle. sed succus pro-
batur a melle si lac coagulauerit ab oleo si instilla-
tum aque aut mixtum non facile fuerit resolutum.
preterea si veste puro balsamo tacta et lota et non
fuerit maculata succus est. Adulteratum quidem ne-
que cum lac coagulat: et ut oleum aque supernatant:
et vestem maculat. Balsamum autem si purum fuerit
tantam vim habet: ut si sol incanduerit sustineret
in manu. **Auic.** libro secundo capitulo de bal-
samo. Balsamus est arbor
egyptia nascens in loco qui dicitur oculus solis tan-
tum: cuius folia et odor rute simulant: sed tamen ipsa de-
clinat ad albedinem: et eius statura est statura arboris
visci. et eius quidem oleum est melius semine
ipsius. et semen fortius ligno ipsius in omnibus mo-
dis. eius vero oleum sumatur ita ut incidatur cum ferro
post ortum ascerake: et aggreget quod de incisionibus
resudat cum cottore neque pertransit in anno quod
est inter. l. vsque ad. lxx. libras. Experientia olei ipsius
est congelatio lactis statim cum super ipsum distil-
latur: et permixtio eius cum aqua: et inspissatio ipsius
et conservatio siue soliditatis in aqua: et ablutio eius
a toto et subtilitas odoris eius. Adulteratur autem
cum oleo de pino: et oleo de masticis: et cera disso-
lutis in oleo de alcanna. et quod ex eo melius est:
est recens. grossum autem et vetus non habet vir-
tutem eius. lignum est ca. et siccat in secundo. semine
ipsius calidius eo parum. et oleum eius est calidi-
us vtriusque. et est in principio tertij ca. et non est ipso
de calefactione. **Dosse.** opobalsami. d. i. quod estimant. datus cum vino
superfluitates matricis mundificat: setus mortuum
educit: et menstrua prouocat: bombace intincta: et
supposita conuenit ad diffuriam: et stranguriam:
et lapide vesice. si etiam fuerit opilatorem ex frigido hu-
more det cum vino: vel virga pum madefacta ex aqua
calida erecta instata iugietur cum oleo muscellino vel
nardino. contra dolorem iliaca vel stomachi frigidum
det opobalsamum modicum cum vino tepido. Contra
omnes passiones capitis venientes ex frigiditate det
cum appropato aliquo passioni conueniente. Contra cicat-
trices remouendas madefiat cera cum opobalsamo
et ponatur super cicatrices per. x. dies: quod cum cera potest tamen
suari: et sic per. xl. fiet si fuerit necesse. Contra quartanam
et quotidianam febrem purgatio detur cum vino. Contra

tinnitum aurium ex humiditate paz instillet. Co-
 tra dolorem dentium ex parte dolenti aliq̄m̄luz i
 aurē distillet. Corpa mortuoz incorrupta pfuat:
 q̄ q̄tū dissoluit. **Sera** auc. Hal. opū balsa-
 tantū cōsumit. **Sera** mi est bonū. et substā-
 tia eius est subtilis. et virtus eius est que calefacit
 et desiccatur in secundo gradu. balsamū quoq̄ ē sub-
 tilioris virtutis q̄ arbor. granū vero eius est maio-
 ris subtilitatis q̄ oleū. Idē auc. **Dias**. virtus bal-
 sami est que abstergit tenebrositatē visus. et aufert
 frigiditatē matricis q̄ fit nascere cū eo cū cera et
 oleo: et expellit secundā et fetū. et q̄ fit inunctio
 cū eo phibet rigore: et mundificat vlcera foetida.
 et q̄ bibit puocat vīnā. et est bonū asmati. et quā-
 do bibit cū lacte est bonū illi q̄ bibit toxicū: et que
 momordit aliq̄d aīal venenosū. et fortius q̄d est i
 balsamo est oleū eius: et post ip̄z granū: deinde li-
 gnū. grana vero eius q̄ bibunt cōferunt pleuresi:
 et apostemati ca. in pulmone: et tussi: et epilepsie: et
 opilationibus: et anhelosie: et nō potentibus anhe-
 lare. valet in stranguria. et lignū eius cōfert dolo-
 ri matricis q̄ fit sef. **Auic** balsamū apit opi-
 sio i decoctioe eoz. **Auic** lationes. et conue-
 nit vlceribus grossis. mundificat vlcera: et pp̄ie cū
 ireos. et extrahit fracturas ossū. cōfert sciaticē bi-
 bitū. et bibit eius decoctio p̄pter spasmū. confert
 vlceribus capitis. et mundificat caput ip̄z. et conue-
 nit epilepsie: et vertigini. abstergit pannū ip̄z. et cū
 oleū lignū eius et ipsius semen cōferunt dolozi v-
 trozūq̄ latez. et cōuenit asman grosso: et stricture
 anhelosie: et dolozi pulmonis. et cōuenit semen ei
 peripleumonie frigide: et tussi: et similiter ip̄z ole-
 um. et ad sūmū est iuamentū vicez que sunt sup̄
 myrac. cōfert debilitati digestionis: et ipsius malī
 ciā decoctio dissoluit et mundificat stomachum. et
 confortat epar. et confert dolozi punitivo. et cōue-
 nit dolozi matricis. et exsiccat humiditates ei
 vaporatū: et bibitū cōuenit frigozi ip̄z. et extrahit
 embriōnem et secundā. et conuenit cum ex eo fit
 suffumigatio omnibus dolozi matricis. et ip̄z
 us decoctio aperit os matricis. et cerotū ex ip̄o cū
 oleo rosaz et cera cōuenit frigozi matricis. et iu-
 namentū difficultati vīne. eius oleū aufert rigo-
 res. resistit venenis. et cōuenit morūi vipre. et eius
 oleum conuenit iniquiamo cum bibitur cū lacte:
 et venenosus et pp̄ie scorpionibus.
 Yelet eleaym .i. barba hircina.
 Yelben .i. spelta.
 Yelse. i. duricies palpebray que quando vis pal-
 pebra non eleuatur.
 Yemac. i. cuscute. Yemarion. i. vsnee.
 Yemacion idem quod supra.
 Yemicaria .i. bierapigra.
 Yemicaria idem quod supra.
 Yemicaria idem quod supra.
 Yemaiton .i. filius ante patrē.
 Yemaitom idem quod supra.
 Yemastios .i. polium.
 Yemeta sunt electuaria que sunt boni saporis siue
 sint solutina siue non.

Yemeris sunt electuaria multe amaritudinis.
 Yeniar. i. prassum. Yeniban. i. cymbalaria
 Cap. 374.

T Ensis ara. vel hēfir: gre. panax
Sera craclea: latine opopanax.
 li. aggre. ca. Yensir auct.
Dias. arbor iēfir. i. opopo-
 nacia. planta in hortis et pomerijs inuenitur. et est
 planta hīs folia aspa sicut ficus nō magna et spā-
 sa sup̄ terrā: viridia: rotūda: et diuisa in ḡnq̄ ptes
 silia folijs ficus in sua similitudine. et stipes eius est
 longus filis stipiti galbani: albus sup̄ que sunt pili
 albi silēs pulueri albo: in cuius circuitu sunt folia
 parua: et in summitate eius sunt capitella silia ca-
 pitellis ancti: in q̄ sunt flores crocei colorē et ha-
 bentes odore bonū: et h̄z semen odoriferū: et h̄z ra-
 dices multas egredientes ab vna radice: grauis
 odoris: solida: super quā est cortex grossus amari
 saporis. q̄d aut ex semine huius plante est melius
 est illud q̄d est sup̄ stipitē: nā illud q̄d reperit super
 herbā nō est tante bonitatis. et ex radicibus ei me-
 lior est illa que est alba seca que nō ē rugosa pā-
 gens linguaz q̄ gustat et odorat. et colligit gūmi
 albū ab illa q̄d opoponax d̄r in hunc modū: sodi-
 tur terra circa radicē eius in estuo tpe: et extenu-
 tur folia in fonea iuxta radicē: deinde vulneratur
 radix et stipes eius donec appareat cor eius: et tūc
 emanat lachrymus currens super folia: et q̄ de-
 siccatur accipitur et reponitur: et color gūmi ei
 est albus: sed quando desiccatur fit color eius exteri-
 or croceus. et melius opoponax est amax interior
 album: et exterius croceū: adherens manū: facile
 frangibile: q̄d cito dissoluitur: grauez habēs odo-
 rem et pingū. illud vero q̄d est nigrū est malum
 similiter et molle: nam tale est adulteratū: sed co-
 gnoscitur. nam q̄d ponitur in aqua et fricatur vigi-
 tis dissoluitur cito si est bonum: et fit sicut vigne-
 tum: aliud vero **Gal.** viij. sim. p̄bar. capitulo
 nō facit hoc. de opoponaco secundus
 translationē grecā. panax eracius vel eraclea: ex
 hoc fit opoponacū radicibus eius et germinib⁹ ab-
 scissis. Est aut opoponax calefaciens et mollicis et
 diaforans. ponitur in calefaciendo quidē in tertio
 gradu: in siccando aut ex secundo. cortex vero ra-
 dicis siccatur simul: et calefactiū est pharmacū
 sed minus q̄d opos. ac etiā habet quid absteriuū
 quocirca vtimur eo ad nuda ossa: et male morige-
 rata vlcera. sufficienter ergo omnia talia carnosat
 et abstergendo simul et desiccando: et nō valde for-
 titer calefaciendo: quibus omnibus indicat q̄ de-
 bet carnosare vt in libris therapeutice methodi mō-
 strauimus. fructus vero eius calidus existēs men-
 struorum ductiuum pharmacū. assuenerunt au-
 tem nescio qualiter non panacos sed panacū no-
 minare hanc herbaz. Plinius capitulo de opopo-
 naco. opoponax est succus panacis: et cuiusdā spe-
 ciei ferule cui i stipite simulatur. et dicitur ab opo-
 q̄d est succus et panax panacis quod est nomen il-
 lius speciei ferule: et cuius stipites ferule silant co-
 lozi palcaris: et eleuat super eū flores odoris bo-

ni: coloris aurei: et sunt secundum semitam floris
anea: et faciunt cultores eius incisuras paruas int
radice et elevatione dorso eius circiter palmam me
diu: egreditur humiditas aurea que coagulatur: et est
opopo **Dial.** ca. de opoponaco. succus est
nar. herbe que panax dicitur: cuius sti
pes filis est in multis ferule: et nascitur locis aspis
et lapidosis. Colligit aut ipse succus taliter medij
est: terra que est circa radice canat: deinde folia
ipsius sternunt in gyp: et sic ipsa radix in oblongu
et in gypu incidit: et sic qd decidit in folia siccat: et
mirrbe accipit colore. Est aut opoponax colorez
croceu habens deforis: deintus albu et gustu ama
ru: odoris granis: leuis: pinguis: fragilis: et citi se
sepans. Nigri vero et mollis inutilis est qui adul
terat armoniaco et cera: qui pbat si digitis cu aq
fricaueris. Nam si integer fuerit ut lac soluit: si no
ut viscus fiet. virtus est ei ca. malactica leptintica.

Auc. li. 2. ca. de opoponaco: opoponacu
est arbor que no eleuat a terra: et simi
lant ipsius folia folijs ficus: et sunt uehementis vi
riditatis rubea: incisus habentia partes: rotunda: et
eius cras est sicut cucumeris sup qd sunt pili pul
nerulenti: et eius folia sunt parua valde: sup cuius
extremitate est corona similis corone aneu: et eius
flos est citrinus: et folia floris sunt boni odoris: et
vene ipsius sunt plurime: ramificat a radice vna
grossum habentes cortice: et interius odoris e gra
uitas. Eius aut guma extrahit cu incisione sue ra
dicis: in primis cu cras apparet: et qn fricat e eius
incisio fm colore croceu. que aut huius speciei snt
numera: de spib opoponacis: s; cras ad min de
nat cubito vno: deinde ramificat sicut folia fen
culi: s; est debilius qd e in radice eius. melius e il
lud qd est albu mordicans lingua: in quo no e co
tractio boni odoris. et ex fructu eius melius est il
lud qd e s; cras: et tminu mediu. et ex gumi ei me
li e illud qd e valde amax et intrinsec albu: et extri
secus croceu frangibile qd dissoluit in aqua. Nam
gru vero leue est adulteratu cu armoniaco: ca. est
et sic in ter **Posse. Sera** auc. Gal. ra
tio gradu. dix eius est
medicina que desiccet et calefacit: et in hoc est me
lioz qd ipz opoponax. Cortici aut eius inest virtus
absterfua. cortex eius valet contra denudationem
ossiu nudatoz. et nos quide eo vtimur in medici
nis ossiu denudatoz: et in medicinis vlcerez frau
dulentoz: q; generant iste medicine carnes in vl
ceribus generatione fortu: et hec medicina abster
git et desiccet: et no calefacit calefactioe fortu: et his
ppie talibus egent medicine que debent genera
re carne. S; lac huius plante est opoponax. virtus
eius est que siccat et calefacit i tertio gradu: et mol
liscat et resoluit. et hoc facit qd est nouu: q; no po
test esse pingue et mollificatiuu: nisi illud qd e no
uu. et hoc contingit de bdellio armoniaco et galba
no. et dixit in epistola ad glancon: qm memorauit
ei de apostemate duro qd erat in puero: et miscui
in medicinis illius de opoponaco illud qd erat ma
gis nouu: na no pot esse pingue et mollificatiuu ex

eo nisi nouu. et hoc etia contingit de bdellio et ar
moniaco et galbano. Et anct. Dial. qn dat de eo i
potu cu melicrato aut vino confert rigoibus se.
periodicaz: et cocussionibus neruoz: et doloribus
latez: et tussi: et distillationi vaine: et scabiei vesice.
Et qn dissoluit cu melle et administrat prouocat
menstrua: et corrumpit fetu: et resoluit inflatioes ma
trici. et duricies eius qn ponit cu melle sup sciati
ca cofert dolori eius. et ingredit cofectiones me
dicinaz oleoz et vnguentoz que fiunt ad poda
gra: et in medicinis sode. et qn ponit super aposte
mata que dicunt carbunculi sperit ea: et maxime
cu passulis. et qn fit emplastru cu eo et oleo cofert
podagre. et qn fit collyriu cu eo acuit visum. et qn
ponit in corozionibus dentiu sedat dolores eoz
et qn miscet cu tantu de picis fit emplastru conue
niens et iuuatiuu multu morsui canis rabidi. Ra
dix vero plante huius qn abradit et supponit muli
eri expellit fetu. et sanat vlcera antiqua. et qn terit
et miscet cu melle et fit emplastru cu ea vestit car
ne ossa denudata. Semen eius qn datur i potu cu
absinthio prouocat menstrua. et qn datur i potu cu
aristologia longa est conueniens morsib veneno
sis. et qn bibit cu vino conuenit suffocationib ma
trici. Et ide anc. Ben mesuay dicit ad ea ad q
iuuat armoniacu. Et dosis est a. 3. 5. vsq; ad aureu
vnu. et conuenit neruis. et conuenit vlcerebus qua
do miscetur vnguentis. et laxat ventrem quando
miscetur cu alijs medicinis. et conuenit colice que
fit a frigore. et expellit vtositates grossas a corpo
re. et extrahit humores crudos. et resoluit dolores
iunctu **Auc.** am lenificatiuum: absterfua
lenificat duricies et botbor. eius radix est ad medi
candum ossa nuda. et cu melle est conueniens vl
ceribus antiquis: et igni persico: et quod super ipz
est etiam vulneribus et botbor: et ad summu om
nes partes eius conferunt vlcerebus fraudulenti
et bibitur cu aqua et alcaratu et cu vino ppter con
tractionez lacerto ex percussione. quida vero di
xerunt qd ipsum est maluz neruis. et videtur qd sit
malum neruis sanis siue humectatis. et est conse
rens sciaticae. et bibitur ad ipsam succus eius: et re
mouet lassitudinē. et conuenit dolori iuncturaz
omniu et podagre. more emplatri superpositum
confert corozioni dentiu cu eo impletur: et sedat
dolores eorum. et conuenit sode et epilepsie: et ma
tri infantium. acuit visum. et fit ex eo collyriu. et
folijs eius fit emplastru super dolores lateris. et
opoponacum conuenit dolori vtrozq; lateru et
tussi cum sunt frigidu. eius succus conuenit duri
ciei splenis more emplatri superpositum et bibi
tum cum aceto. ponuntur enim ex eo deces aurei
in duobus vceolis musti: et clarificatur post duos
menses: et conuenit spleni valde. et mustuz hoc co
uenit hydropisi. lenit duriciem matricis. et conue
nit guttationi vaine. et auellana vna ex eo bibit cu
aqua calida ad prouocandum vzinam et menstrua
et iuuat matricē frigidā. et ei fructu abudare fac
menstrua: et ppe cu absinthio. et iter sic fetu: et pprie

radix eius ipsa naq; facit abortum supposita et bi-
bita et conuenit puocationi matricis et exterminat
ventositate et duricie eius et conuenit colice et solu-
do educit crudum humorem et conuenit puritini vesi-
ce si bibit cum aqua cartami ad rigorem et fe. piodi-
cas ex eo cum pice fit emplastrum bonum. morfui canis
rabioli cum aristologia ad puncturas bibitum est ty-
riaca et sicut eius succus loco eius ponunt ficus et
estimo quod armoniacum est ei propinquum.

Ieran .i. christa galli.
Ieranan idem quod supra.
Ierania .i. artemisia.
Ieramia idem quod supra.
Iera .i. sacra inde bicra pigra .i. sacra amara.
Ierad .i. locusta.
Ierax .i. auster vel ancipit.
Ierascantia .i. biera pigra.
Ierobotana .i. sacra et est herba que vocat centrū
galli et berbena sicut sic vocat sed scribit gerobo-
tanū per .g. ut apparet in propria littera.
Ierit .i. folium.
Iergir .i. eruca.

Cap. 375.

Iergit ara. gre. euzonium. latine
eruca. Eruce sunt due spe-

cies: domestica et siluestris. et ambe sunt
omnibus note. Eruca ca. est et hu. in secundo gradu
domestica minoris est efficacie quam siluestris. vlti me-
dicine competunt semina sicut folia. **Pli. ca.** de eru-
ca. ex ea est domestica et siluestris: et miscet in con-
dimentis in quibus carnes et pisces intingunt. tan-
ta suauitas ei est ut greci euzonomia appellauerit
et cetera. euzonium vocari reperi in quibus locis.
li. aggre. ca. iergit siue iergir. **Iergit**

Sera .i. eruca: et sunt eius due species. i. do-
mestica et siluestris: et ambe sunt omnibus note.

Posse eruca habet virtutem consumendi et coi-
tus ad incitandum. ad stranguriam
et diffuria et palyfim valet decocta cum carnibus. **Co-**
tra predictas puluis seminis eius cum cepe decoquitur
et deur herba ipsa decocta in vino et renibus cata-
plasmata libidine excitat. pectini imposita vniuersum
puocat. puluis seminis eius cum melle et vino con-
ficitur qui cataplasmatibus renibus libidine incitat.

Bal. et ipsa quidem generat sperma: et generat
ventositatem. et ideo facit erectionem virge. et dicit **Ha-**
lie. cod. li. ca. de eruca secundum translationem grecam
calefacit potenter hoc olus ut neque solum comedere
ipsum facile si non mixtum cum folijs lactuce: sed et
sperma generare creditum est et impetus ad coitum
excitat. doloratum autem capitum est: et magis figis ip-
sum solum comedat. **Sz** idem in .vi. de sim. medicina
ca. de agno casto. dicit quod est ca. et sic. complexionis
Ha dicit quod agnus castus non est generatiuus spiri-
tus vaporosi sicut eruca: quod augmētaret impetum
coitus sicut eruca. **Sz** proprium est eruce habere vires calefa-
ciendo et exsiccando: non tamen agno casto similis est: pau-
lo namque deficit in ambobus. **Ha** calefactina quidem
et siccatina est eruca. differt autem in permixtione quod

litis et **Sera** autem habet: eruca dicitur quod vna
virtutis. **Sera** quod ignite sit virtutis: et in cibis
sepe sumpta veneris incendium moueat: cum due sit
species. vna visualis: et alia agrestis. que acris est vir-
tutis: utrumque autem veneris commouent vsum. **Et** idem
Sera autem. **Hal.** eruca generat sperma et excitat libi-
dinem: et generat ventositatem: et ideo facit erectionem
virge. et si comedit sola inducit dolorem capitis: quod
reos ut comedat cum ea lacuca endiuia vel portu-
laca. et ipsa puocat vrinam: et laxat ventrem: et confortat
digestionem. et siluestris est fortior quam sit domestica
et idem auct. **Aben. mesuay:** succus eruce recens quam
do administrat cum felle bouino laxat ventrem: et con-
fortat digestionem. et linis cum eis supra cicatrices vlc-
erum: et delet eas. et quando admiscet cum melle succus eius
et semen eius confortat et laxat ventrem: et confortat
digestionem. **Dias** multum comesta ven-
tre stimulat. Semen eius omnia illa facit: et potnam
diureticum est et calefactorium. carnes seruare a pu-
tredine potest lacti aut aceto mixtum et troscis inde
facit. eruce agrestis semine multum pro synapi vni-
tur. virtus est ei diuretica et viscidior. utrumque tamē
ut aiunt veteres commouet actus venercos.

Iernisellum .i. vna lupina.
Iesamul .i. filipendula.
Iesamuli idem quod supra.
Iestur .i. cu hō stat oculis apertis et non mouet eos
Iese .i. effem.
Iesle idem quod supra.
Ieserac .i. vntee.

Cap. 376.

Iesemin ara. et ambach: grece

Iesera .i. iefemin. latine sabac.
Iesera .i. iefemin. e. pla-
ta habens album flores: et quod
dam citrinum: et est minus ca. et sic. quam album: et sicut est
minus in operatione sua. et citrinus reperit in babilonia.
Est etiam species alia ex eo cuius flos celestis est
coloris. **Et** idem auct. **Aben. mesuay:** est ca. in princi-
pio tertii **Hal.** .i. sim. pbar. ca. de iesemino se-
cundum translationem grecam. am-
bach herbe quam iesemin vocat semen maxime vir-
le est calefactiue et desiccatiue: necnon subtilium par-
tium virtutis est. Est autem gustantibus subamara et acre
et palam quam diureticum est et diaforeticum. erit autem in ca-
lesciendo et siccando tertium gradum intensum. Etiam
hoc dicit in .vi. huius: et subdit in .viij. lencoya. i. iese-
minum. tota quidem fructus abster siue est subtilium parti-
um virtutis. magis autem participant ea flores: et ho-
rum sicciore magis ponit tres species. i. al-
gis viridibus. **Auc** .i. ba citrina et purpurea
et est alius samboc agrestis: de quo leges in mesu-
folia eius humida non
Posse. Sera .i. ficca quando ponunt

sup empetiginem et pannum expellunt eos et resoluunt
omne superfluitatem. et conuenit habentibus catar-
rum. et inducit dolorem capitis illis qui sunt ca. comple-
xionis. et oleum eius est inuatiuum in hyeme. et si huius
ca. complexionem odoret nimium de ipso: inuendit est
ne faciat fluxum sanguinis ex naribus eius. **Et** idem

suc. Eden mesuay fert humiditatib⁹ ⁊ pblegma
ni falso: ⁊ senibus frigide cōplexionis. ⁊ cōfert do-
loibus qui sunt ex pblegmate viscoso.

Yeta. i. bleta.	Yetan. i. armoniacū.
Yetalion. i. perforata.	Yetarac. i. ietna.
Yetasan	i. filius ante patrē.
Yetesani	idem quod supra.
Yema est nomen generale omniū septē specieruz tūmali fm q̄ Dial. scribit: quis Jo. Sera. vij. c. de laxatiuis simplicib⁹ dicit q̄ est spēs mezeaton.	
Yezar. i. baucia vel dancus agrestis.	
Yezafon	i. cymbalaria.
Yezala	i. soldanella.
Ybelenche	i. cardamomū min⁹
Ybleon	i. species mellis.
Ydoma	i. tumor vel inflatio
Ydens	i. menta.
Yden quid est. l. l. sumach.	
Ygetin	i. gypsum.
Ygens. i. subnb.	Ylexarbor. i. lecina.
Ymera. i. dies. inde meracrisos. i. dies critica.	
Ymbres	i. pluuie.
Ynubchos	i. ceruisia.

Cap. 377.

Yncensaria herba est facta
sicut arnoglof

sa: s; aspera: ⁊ super terrā sparsa: cuius
odor est sicut odor thuris: hīs in costis aliquales
pilositate ⁊ albe. **Yosse** deficcatur humidi
dine sicut enula. **Yosse** tate pectoris. ⁊ cō
fortat neruos. ⁊ valet ad corizam.

Yndebidister	i. castoreum.
Yimperiale	i. ozimū.
Ynternascen quid est. l. l. hec.	
Ynterfectoz patris sui quid est. l. l. sathinon.	
Ypericon: herba perforata: herba sancti Jo. scopa regia idē: pro qua lege infaricon.	
Yreos quid est lege. l. yreos.	
Yrbea	i. talpa.
Yseleo	i. platocyminum.
Ysteth	i. profunditates.
Ystemum	i. probatū ⁊ exptuz.
Ysteos	i. muscus.
Ystericepius	i. suffocatio mrisis.
Ysfolium	i. felicia folium.
Yrea	i. salix.
Yter genitale	i. abozifus.
Ysnel planta est aromatica similis cinnamomo secundū Aui. de viribus cordis: cui⁹ folia sūt plu- ra egredientia ab vna radice facta: sicut folia spī- nachic: confortat cor.	
Ybicus	i. alta.
Ybinuers. i. animal quod vocatur bellula.	
Yifaricon. i. infaricon.	Ycticos. i. piscis.
Yctis	idem quod supra.
Yctiocola quid est lege glucten.	
Yctidion	i. pisciculus.
Yctinos	i. miluus auis.
Yctimon. i. menta.	Yctios. i. gladiolus.
Yctria. i. aquaz vas.	Yctus. i. iapsia.

Ygia grece est quedā cōfectio in antidotario viri
li: ⁊ est dictū sanitas vel salus.

Ygidion. i. fumus terre. Paulus ca. de sanie oca li quā hypopiā vocat igidiū posuit. Et Auicē. eo de ca. allegans Paulū: ⁊ candez scribens medici- nā. vbi Paulus igidiū: ipse fumū terre posuit.	
Ygil. i. cimex lecti rubea: p qua. l. alcorat.	
Ygnida	i. vrtica.
Ygnis perficus. i. sacer ignis: ⁊ est pustula corosi- ua adurens faciens accidere escaram: vel sunt pu- stule pue rubue igneā punctionē inferentes.	
Ygnis falsen	idem quod supra.
Ygnis sacer	idem quod supra.
Ygnis falsenesiati	idem quod supra.
Yligas. i. pes leonis vel bianca leonis: ⁊ est herba sic nominata.	
Ylios	i. sol.
Ylion. i. intestinum longius alijs.	
Ylittimos	i. vrimos.
Ymbromida. i. sordida. Alexander ca. de dysen- teria ait: vlcera imbromidant. i. sordidantur.	
Ymbulis. i. plunialis.	Ymfalepidis. i. gypsi
Yniuba	i. conditū.
Yntilierinch. i. vene que sunt in labijs.	
Ynpice semen. i. betbonice semen.	
Yndistimbre. i. cū hō comedit ⁊ nō ledit est.	
Yndicam quid est lege litteram nil.	
Yndiamen. i. illud qd in aere apparet vt stella cā- dens. ⁊ quidam dicunt q̄ est cometa.	
Yndicm	idem quod supra.
Ynrimon. i. sternutatorizū instrumentuz. ⁊ cōponit a rimos qd est naris: quia per nares imponitur.	
Ynstita. i. funda vel quibus laqueus cū quo possūt membra ligari.	
Ynstimbre	i. appetitus.
Ypura. i. cauda equinna: ⁊ est herba.	
Ypia. i. morsus galline: ⁊ est maior ⁊ minor. vñ ver- sus. Ypia galline maior est minor ipia morsus: p qua lege anagallus.	
Yppia	idem quod supra.
Yrinon	i. capitū purgatorizū
Yriana. i. lambusca.	Yrise. i. yreos.
Yringus quid est lege astarution.	

Cap. 378.

Yricinus la. ara. censud: gre.
chinos uel eccinus.

Ysera li. aggre. capitulo censud
aucto. gal. quādo combu-
ritur quicq; eorum. s. marinus ⁊ terrestris fit ci-
nis eorum absterfius ⁊ resolutiuus: ⁊ destruit car-
nē supflūā: ⁊ generat carnē in vulnerib⁹. s; vñ car-
nis ericij terreni est q̄ deficcatur: ⁊ resoluūt deficcātū
one forū ⁊ resolutione. ⁊ qñ deficcatur ⁊ bibit con-
uenit leprosis: ⁊ hūit⁹ cōplexionē malā corruptā
⁊ fert spāsmo ⁊ egritudib⁹ rñū: ⁊ hydropisi car-
nose. Et idē anc. Dial. erici⁹ marin⁹ mollit vētrē: ⁊
puocat vrinā. ⁊ ē boni saporis. ⁊ cinis ei⁹ adusti in-
gredit in medicinis ⁊ scabiē. ⁊ mundificat vlcera
sordida: ⁊ dimittit carnē supflūā. s; cinis terreni
qñ miscet cū pice humida ⁊ linis curat alopeciaz.

Carnes vō eius desiccāt: z cōbuste cū secaniabin
 accepte sedant dolore renū. z cōferunt hydropisi
 carnose: z palyfi: z elephantie. z in principio hy-
 dropisis abscondunt fluxū humorū fluentiū ad vi-
 scera: z desiccant eos. epar vō ipsi? z sanguis qm
 desiccāt z dat in pom cōuenit ad omnia quibus
 conuenit caro eius.
 Iris illyrica. i. ireos. Irion. i. erifmon.
 Irimar. i. balauſtia. Irischia. i. scia.
 Irina quid est lege biranos. Irlochba. i. talpa.
 Irſitia. i. aspera. Irſciades. i. sciatica.
 Irſchia. i. scia. Irſion. i. vertebum.
 Irſchion. Irſchiti. i. carice.
 Irſchis. i. sanus Irſchimiti. i. sepatio veniens cū cōtritione.
 Irſcliris. i. apā lapidatū vel melancolicū.
 Irſedebeq. i. cardaben. Irſimirus. i. mirrba.
 Irſiada. i. cenumnodia.
 Irſiti. i. carice: z latine dicunt carizi: herba est cui?
 folia sunt cū punctis aculeis facta: sicut sunt cāg
 siluestris: s; Bal. in dinamidijs dicit qz est salix.
 Irſcias. i. salix.
 Irſtis. i. fassijs vnde infantes fassiantur.
 Irſitea nigra. i. alumen scissum.
 Irſinis cardo. i. lenſici coma.
 Irſias filagria. i. granū qd dī staxragria.
 Irſigar. i. falsa que fit ex annidez z aqua et sale: ē
 sicca in fine tertij.
 Irſigar idē qd supra. Irſingnū. i. solatrū
 Irſidas idest vesicula vel matrix.
 Irſionum. i. ozimū.
 Irſion quid est lege camelconbante.
 Irſoa. i. rannus Irſoan idē qd supra.
 Irſoaleb. i. cymbalaria.
 Irſoalka quid est lege vsnen.
 Irſozbaue. i. nux muscata.
 Irſozmatellum. i. nux metbel.
 Irſozquima vel iouzalket. i. nux vomica.
 Irſozbua. i. nux muscata.
 Irſouis barba. i. semperviuia minor: s; falso qm nō
 est semperviuia minor: sicut appet si leges beraalac
 imo est sicados citrinum.
 Irſobarbda. i. polium minus.
 Irſobardei. idem quod supra.
 Irſobaricon. i. centonica.
 Irſociner. i. epar vel iccur. Irſocialion idē qd s.
 Irſodar. i. cortex filami. Irſodari. i. arsenicum
 Irſodaris. idem quod supra.
 Irſobada. i. poliū montanum.
 Irſobas. i. vsnee. Irſobasi idē qd sup.
 Irſobalba quid est lege vsnen.
 Irſomat. i. radix palme siluestris.
 Irſomarion idē qd supra. Irſoma. i. rubigo.
 Irſonos sunt pustule rubee: z interdum albe que i
 facie z naso iuuenum nascuntur.
 Irſontos. idem quod supra.
 Irſoa. i. iuc? vel spēs ei? hñs folia sicut bedera.
 Irſon. i. viola: z nō debet legi ion ita qz i compona
 tur cū o: vt dicatur io: sed dicatur ion.
 Irſorer. i. ionum. Irſoreri idē qd supra

Irſorelaf. i. bedera. Irſozin. i. cucurbita.
 Irſozim idē qd supra. Irſozisan. i. cymbalaria
 Irſozthoz. i. violaceū a ion quod est viola.
 Irſozthoz idē qd supra. Irſozbos. i. gibbus.
 Irſozzi. humor. Irſozzi. aqua.
 Irſozdropiſſa. i. piz liquida.
 Irſozdrops. i. sudor. inde hydropisis. i. iudatio: vt i li
 bro de doctrina greca.
 Irſozdromel quid est. i. melicratum.
 Irſozon. i. cameleonta nigra
 Irſozonica sunt illa que faciunt somnū vel soporē.
 Irſozostilimū. i. sudor.
 Irſozgros. i. limpidus purus: preclarus: liquidus: ma
 ti dus: humectus: humidus.
 Irſozmmoicet. i. psillotrum.
 Irſozmmoipone. idem quod supra.
 Irſozmolopea. i. cicatrices.
 Irſoznomeli. i. compositum ex vino z melle.
 Irſoznoleon. i. compositum ex vino z oleo.
 Irſoznos. i. vinum.
 Irſoznontea. i. vinū qd fit ex fructu vias agreſtis.
 Irſoznozis. i. eris. Irſoznoferof. i. vinifer?
 Irſoznops. i. quasi nigrum.
 Irſoznomeli. i. qd cōponit ex vino z melle.
 Irſozntofozar. i. similax.
 Irſozpoquiſtidus quid est. i. hypoquiſtidus.
 Irſozpoglossos. i. lingua equi: z est herba: pro qua le
 ge hypoglossos.
 Irſozpomozatio. i. feniculus equinus: vel rusticus: vel
 agreſtis.
 Irſozpopios. i. sanies collecta in cornea oculi.
 Irſozpopia. i. iuoz collectus sub oculo vel palpebris.
 Irſozpothanos. i. equus flumialis: z est aial qdrupes
 mai? cocodrillo in nilo degens: z in terra exiens:
 qd dicāt pſagio nili cremenū oñdere. exit eiz flu
 uū plenus aqua: eā quoqz narib? eijcit eo loco vſ
 qz ad que fluij augmentū peruenire debet.
 Irſozpozicon. i. hypericon.
 Irſozpofelinum. i. apium agreſte.
 Irſozpofeda. i. cauda equina: z est herba.
 Irſozpopotanos. i. piscis flumialis lege hypotamos.
 Irſozposarca est species hydropisis.
 Irſozpomeron est semen mandragore.
 Irſozpomaratrum. i. feniculus agreſtis
 Irſozpofaas herba est quā ignoro: licet ipsaz descri
 bat Dial.
 Irſozpofesces est herba silr mibi incognita.
 Irſozpomon. i. inrionon. Irſozpomon idē qd sup.
 Irſozpopus quid est lege isopus humida.
 Irſozpopus hortensis quid est lege quod supra.
 Irſozpopi cerotum. i. succus lane omiz.
 Irſozpobagus. i. via cibi ad stomachū: z dicitur a sa
 gin quod est comedere.
 Irſozpopus humida quid est lege isopus humida.
 Irſozpopus. i. pisa legumen.
 Irſozpopi agri. i. viridis. Irſozpops. i. viscus.
 Irſozpistro. i. furiosus insanus. inde istrio.
 Irſozpistros. i. salix arbor.
 Irſozpison. i. viscus. Irſozpual. i. bdellium.
 Irſozpivas. i. scordcon.

Juelse. i. duricies palpebre quando vix elenatur :
 Juelsen .i. alaca maris.
 Juuba siluestris. i. fidia: et est nabach.
 Jualon. i. ceterac. Juiera. i. persicaria.
 Jubal. i. polium. Jubali idē qđ supra
 Jubalion .i. hypericon.
 Jubedi est cibus arabicus factus ex rizo et lacte et
 pinguedine multa.
 Jubedu idem quod supra.
 Jubifilla .i. rubigo: s; qñ ponitur sine determina
 tione debet intelligi pro eris rubigine.
 Jubifillai idem quod supra.
 Judaica quid est lege erbum.
 Judac .i. poliū maius.
 Judalegi est cibus qui fit de micis parue placēte
 sup qđ fūdit pinguedo q̄ a carne affata defluit: q̄
 bus qñq; berbe cocte miscentur.
 Jubede sūt mice q̄ sūt de pna placēta: vt supra.
 Jubebegi idem quod supra.
 Jubebet est cibus qui vocat rui: et sūt mice panis
 super quas funditur pinguedo pulloz columba
 rum cum assantur.
 Jubebimite .i. iudebet.
 Jular est germen palme siluestris.
 Julmar idem quod supra.
 Julep. i. syrupus simplex ex sola aqua et zucarō.
 Julben est pisa legumen.
 Julbem idem quod supra.
 Jumaim. i. ficus fatua. Juma. i. iuncus.
 Jumati idest radix palme siluestris.
 Jumalion .i. pomulaca agrestis
 Jumen. i. sicomori fructus: et sunt ficus fatue.
 Junes idē qđ supra. Jumeim idē qđ sup
 Juminizū. i. frumentū. Jumi. i. vñee.
 Jumi idem quod supra.
 Jundabauster .i. castoreum.
 Jundabeauster idem quod supra.
 Jundabeaustari idem quod supra.
 Jundebeustoz .i. castoreum.
 Jundebeustoz idē qđ sup. Jundeal. i. alcanna.
 Juniperus quid est lege habilbalach.
 Junis. i. vacca iuuenis. Juncia. i. cyperum.
 Juns. i. dragontea. Jurasel. i. pilotru.
 Juraseli idē qđ supra. Jusetab. i. gariofilata
 Jurga. i. chryfocolla. Jusab. i. amomū.
 Jusabi idē qđ supra. Justiab. i. gariofilata
 Jusicap. i. cymbalaria. Jusicapi idē qđ sup
 Jusitium .i. luctus publicus.
 Jusoip .i. armoniacum.
 Jusof .i. ficus lupi.
 Juscolles quid est lege chryfocolla.
 Jusulp. i. pillium. Jusuan. i. polium.
 Jusquiamus quid est lege beng.
 Jus. i. erugo vel flos eris: s; falso imo ē viscolles.
 Juntia. i. qđ dā conditū sic vocatum.
 Jnula campana est species ellenij: et vocat panax
 Jnus lithus .i. tartarum.
 Incubus et noiat strangulatio: noiat arab. albe
 dilen et alchatum. i. egritudo in qua hō sentit vt in
 somnū egrediat fantasma graue sup se cadēs vis

eius et motus: et fortasse p̄focat p̄pter pozoz opi
 latioes: et cū ab ipso sepat excitat eā subito.
 Inguinaria s̄m Pl. est herba que d̄r artemon p
 bibens doloze inguinū etiā in manu retenta.
 Inguilia est qđ dā conditū sic noiatum.
 Inguiale nascitur intra petras et loca aspera. hec
 herba nocte tanquam stella in celo lucet a deo: vt
 eam videntes ignorātes putant fantasma se vide
 re: a pastorib; maxime vt: lege p̄ipa asterion.
 Inmusil est quedam species calamētū.
 Inqumatizare .i. infundere.
 Incuba soliflega cicorea: endiuia siluestris: spō
 sa solis idem.
 Ippuris. i. hyppuris. Irsalepidis. i. gypsū
 Irundo. i. sanguifuga: pro qua lege carraf.
 Isculi quid lege caratin.
 Issemum .i. sambucus.

Sequitur de. K.

Lalab .i. insquamus.
 Kaalabi idē qđ s.
 Kaapion .i. vñee.
 Kaalmes. .i. kesmes.
 Kaermes. .i. grana tinctor.
 Kaeri. .i. lacca.
 Kaitamon est lachrymus arboris myrte similis
 gustu bromosof: hoc maxie thymiamatibus admi
 scet mirrba et storace admixus vt grau; sumiget.
 Kaysum .i. pumex.
 Kaadarz .i. granū fenugreci.
 Kandaū idem quod supra.
 Kandal .i. agrifolium.
 Kabas. i. tinctura rubea facta ex lacca.
 Kabaotil. i. granū nil. Kabar. i. capparus.
 Kabelmebeld. i. auellana. Kabelion. i. bypicō
 Kabesar. i. sisamus. Kacabū. i. cacabum
 Kaccabū qđ dā est rupis kaccabū faciens florem
 rubēū qđ in medicinis nullius est efficacie. Est ali
 ud kaccabū qđ oritur in planicie et locis pinguib;
 et est species stringni: pro qua lege stringnū. et s̄l
 aliud kaccabū qđ vocatur kaccabū veneris: pro q̄
 l. i. nenufar.
 Kacessia .i. kachessia.
 Kachessia debet dicere et non kacessia: et est mala
 habitudo que precedit hydropisim.
 Kacifal .i. enula.
 Kacif .i. fungus.
 Kachiroe .i. semen ferule.
 Kacule .i. cardamomū.
 Kacur .i. ozimum.
 Kacuri idem quod supra.
 Kadar .i. pumex.
 Kadalf .i. cyperus.
 Kadalfs idem quod supra.
 Kadea .i. volubilis.
 Kadiafroz .i. pilotrum.
 Kadil .i. litium.
 Kadustir .i. polium.
 Kadustiri idem quod supra.
 Kadus .i. vas.